

7.1 Jazyk a jazyková komunikace

7.1.5 Španělský jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
3	3	3	3

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace – odpovídá charakteristice Dalšího cizího jazyka pro RVP G.

Obsahem předmětu je výuka španělského jazyka dle Společného evropského referenčního rámce po úroveň B1. Vyučování probíhá v těsné návaznosti na Český jazyk, Zeměpis, Dějepis.

Španělský jazyk má časovou dotaci 3 hodiny týdně v 1. – 4. ročníku. Žáci si volí předmět Španělský jazyk jako Další cizí jazyk. Třídy se dělí obvykle na skupiny. Výuka předmětu probíhá v jazykových učebnách, v počítačových učebnách nebo kmenových třídách. Vyučující používají různé formy a metody: skupinová práce, práce ve dvojicích, řízený rozhovor. Výuka je doplňována dalšími aktivitami, jako je například exkurze, projekt apod. Exkurze se konají podle možností školy a zájmu žáků.

Cílem výuky je osvojení jazykových znalostí a dovedností, získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném jazyce, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací a práce s nimi. Důraz je kladen především na komunikační schopnosti žáků. Cílem je, aby se žáci dokázali dorozumět v běžných životních situacích a uměli hovořit o jednoduchých tématech. Nedílnou součástí cílových znalostí žáků je rovněž dovednost vyjádřit se i písemnou formou. Důležité je i pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Vyučující se věnují nadaným žákům – nabízejí jim možnost účasti na jazykových soutěžích, četby knih v originále a přípravy ke složení mezinárodních jazykových zkoušek.

Výuka jazyka probíhá jako komplexní proces, nácvik jednotlivých dovedností (receptivní, produktivní a interaktivní) se prolíná celým studiem.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému plánování a organizování práce tím, že zadává dlouhodobé úkoly (prezentace, tematické celky);
- prezentuje různé způsoby přístupů k učení se jazyka a žáky vede k tomu, aby je využívali efektivně a s ohledem na jejich věk a schopnosti (kartičky, asociace, analogie s jinými jazyky i mateřštinou);
- zadává takové úkoly, v jejichž rámci žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů;
- žáky vede k tomu, aby sami rozpoznali a opravili si chyby, kriticky tak zhodnotí své pokroky a dovedou se z vlastních chyb poučit.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů tím, že žáci pracují s neznámými texty a jsou vedeni k jejich samostatnému řešení s využitím vlastních zkušeností a dovedností. Texty kriticky zhodnotí a jsou motivováni k jejich interpretaci. Žáci se vyjadřují k obrázkům, statistikám a grafům a řeší modelové situace z každodenního života (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.) a jsou vedeni k využívání představivosti a intuice;
- zadává práci s odbornou španělskou terminologií, zejména gramatickou. Žáci při práci s textem volí nejvhodnější variantu řešení a volbu zdůvodní.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním metodami výuky cizího jazyka – práce samostatná, skupinová, ve dvojicích; jazykové hry, hraní rolí, různé prezentace před třídou;
- v rámci konverzačních cvičení podporuje schopnost kultivovaného vyjádření vlastního názoru a postoje a jeho obhájení;
- vede žáky k přesnému vyjadřování a formulování myšlenek, k rozpoznání podstatných informací.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- volí odpovídající témata jako motivaci k uvědomění si významu cizího jazyka pro budoucí profesi i zájmovou oblast (povolání – inzeráty, přijímací pohovor; cestování, reálie španělsky mluvících zemí, studium aj.);
- zadává při práci ve dvojicích a skupinách úkoly rozvíjející schopnosti žáků spolupracovat, společně řešit problémy, dosáhnout stanoveného cíle a přijmout odpovědnost za svoji práci i práci ostatních. Týmová práce vede k vytváření hodnotných mezilidských vztahů. Skupiny a dvojice se obměňují, poskytují tak možnost spolupráce s různými lidmi;
- před exkurzemi umožňuje žákům navrhovat pravidla a zásady bezpečného chování a učí je tím zodpovědnému přístupu k vlastnímu zdraví i zdraví jiných.

Kompetence občanské

Učitel:

- podněcuje studenty v rámci konverzace nebo písemného projevu k vyjádření postoje ke spolužákům, ke škole, k dění v místě bydliště a ve společnosti;
- vede je k respektování názorů druhého.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podněcuje žáky k cílené přípravě na další vzdělávání a budoucí profesní zaměření;
- vede žáky k proaktivnímu přístupu, k dosažení cílů, iniciativě a kritickému hodnocení informací.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede studenty k samostatnému, smysluplnému a efektivnímu využívání informačních technologií za účelem lepšího osvojení si cizího jazyka;
- směřuje studenty k formálním a etickým zásadám práce s digitálními zařízeními;
- umožňuje žákům tvořit vlastní digitální materiály (např. prezentace) a doplňovat je vhodně fotografiemi a obrázky se zřetelem na autorská práva;
- učí žáky porovnávat, konfrontovat a interpretovat vyhledaná data z různých digitálních zdrojů.

1. ročník

3 hodiny týdně

Téma

Očekávané výstupy

Žák:

- rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy
- využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů
- shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů

Učivo

Jazykové prostředky a funkce

Slovní přízvuk, rytmus, intonace
Člen určitý a neurčitý
Zápor ve větě
Osobní zájmena, tázací zájmena
Rod a číslo podstatných a přídavných jmen, shoda
Časování pravidelných sloves a některých nepravidelných sloves
Slovesa se změnou kmenové samohlásky
Použití sloves *ser, estar, hay*
Srovnávání, stupňování přídavných jmen
Zvratná slovesa
Vykání
Některá příslovce
Předložky *de, a, por, para, con, en*
Přivlastňovací zájmena nesamostatná

Komunikativní funkce jazyka a typy textů

Kratší písemný projev

Tematické okruhy

Předměty ve třídě, škola, vyučovací předměty, školní pomůcky, vybavení školy, výuka
Barvy, popis
Dovolená, příroda, volnočasové aktivity, místa v přírodě a ve městě
Dny v týdnu, denní režim
Povolání a místa výkonu povolání
Počasí, roční období, měsíce, oblečení
Rodina a příbuzenské vztahy
Vzhled osob a povahové vlastnosti

Reálie

Španělsko – geografické zařazení a stručný popis
Oficiální jazyky Španělska, španělština ve světě
Andalusie, autonomní oblasti Španělska
Počasí a příroda ve Španělsku
Španělské svátky a oslavy v porovnání s Českou republikou

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace

Multikulturní výchova – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

2. ročník

3 hodiny týdně

Téma

Očekávané výstupy

Žák:

- identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata
- jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků

Učivo

Jazykové prostředky a funkce

Slovesa s 3. pádem
Zájmena předmětu nepřímého, zájmena s předložkou
Dvojí zápor
Vazby s infinitivem
Blízká budoucnost
Slovesa se změnou kmenové samohlásky
Sloveso ser pro určení místa a doby konání
Složený minulý čas
Předložky
Neurčitá a ukazovací zájmena
Neosobní vazby
Trpný rod
Zájmena předmětu přímého
Rozkazovací způsob

Komunikativní funkce jazyka a typy textů

Čtený či slyšený text
Samostatný ústní projev

Tematické okruhy

Záliby, zájmy, volný čas
Druhy filmů
Části těla, základní léky a nemoci
Kulturní události
Denní režim
Místa ve městě, dopravní prostředky, veřejná doprava, služby, orientace ve městě
Předměty používané na cestách
Části domu a bytu, nábytek
Jídlo, potraviny, druhy obchodů, výrazy používané při nakupování, nádobí, výrazy používané v restauraci

Reálie

Barcelona
Životní styl Španělů v porovnání s Českou republikou,
Národní park Picos de Europa
Typická španělská jídla a výrobky

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě

3. ročník

3 hodiny týdně

Téma

Očekávané výstupy

Žák:

- odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu
- užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení
- formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně
- vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života
- zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích

Učivo

Jazykové prostředky a funkce

Minulý čas jednoduchý pravidelných sloves
Minulý čas jednoduchý nepravidelných sloves,
Rozkazovací způsob pro vykání
Vazba al+infinitiv, spojky *pero, sino*
Číslovky
Neurčitá a záporná zájmena a příslovce
Gerundium a průběhový čas
Budoucí čas
Opakování nepravidelných sloves v přítomném čase
Slovesné vazby s infinitivem
Tvoření příslovce
Imperfektum
Podmiňovací způsob

Komunikativní funkce jazyka a typy textů

Postoj, názor, stanovisko
Emoce
Interakce
Informace z médií

Tematické okruhy

Výrazy pro hodnocení zážitků
Časové údaje
Dovolená, cestování, hotely a služby, obchody a druhy zboží
Životní prostředí, zvířata, příroda
Pocity, fráze vyjadřující údiv, radost, překvapení, hněv a lítost
Média

Reálie

Země Ameriky, kde se hovoří španělsky – geografické zařazení a stručný popis
Cestovní ruch na Yucatánu, Galapágy
Říše Inků a další informace z historie Španělska a Latinské Ameriky

Průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
Enviromentální výchova – Člověk a životní prostředí

4. ročník

3 hodiny týdně

Téma

Očekávané výstupy

Žák:

- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma
- logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma
- sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek
- využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma
- zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích

Učivo

Jazykové prostředky a funkce

Minulý čas jednoduchý shrnutí
Použití minulého času jednoduchého a imperfekta
Subjuntiv v přítomném čase
Slovesa jako *gustar*
Souslednost časová, přímá a nepřímá řeč

Komunikativní funkce jazyka a typy textů

Morální postoje
Delší písemný projev

Tematické okruhy

Vynálezy
Základní životní události
Gratulace a přání, vzkazy
Vlastnosti osob
Zdravý životní styl
Média

Reálie

Španělská a latinskoamerická literatura, ukázky významných literárních děl
Některé známé osobnosti a jejich úspěchy
Kultura, umění, sport
Významné události z historie

Průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Vzdělávání v Evropě a ve světě
Mediální výchova – Mediální produkty a jejich význam,
Mediální výchova – Uživatelé
Mediální výchova – Účinky mediální produkce a vliv médií